

NYKÖPINGS TIDNING
INFORMATION
FRÅN NYKÖPINGS KOMMUN
DECEMBER NR 6 • 2018

NY.

Tema:
Trygg och säker

Stigtomta skola trygghetsarbete

Ann-Louise Norberg och Caroline Fondberg ser till att barnen har ordnade aktiviteter att välja på under rasten. Då behöver de inte oroa sig över var kompisarna ta vägen. Foto: Hugo Leijon

**Företagen vill
anställa bredare**

**Hon langar böcker
till lässugna intagna**

**Så undviker du
fallolyckor**

[INLEDARE]

Trygghet ska kännas i hjärtat

När man pratar om trygghet så menas en mängd olika saker. Vi ska kunna röra oss fritt där och när vi vill, inte vara rädda att vi ska bli utsatta för brott. Vårt hem ska kännas som en säker plats och vi borde ha en skön känsla i magen när vi går till skolan eller arbetet.

Ibland känns det inte bra, även om statistiken inte visar på att området har många anmälda brott. Då kan det hjälpa att göra förändringar ändå, för att öka känslan av trygghet. Fler lampor, färre läskiga buskage eller kanske fler vuxna på vissa ställen.

I MITT ARBETE som polis märker jag att när vi skapar en relation till personer så behöver vi inte positionera oss på samma sätt. En schysst polis är en korrekt polis, men man måste känna in stämningen och kunna ha hjärtat med.

För mig är det viktigt att fler vågar ha civilkurage, stå för vad man ser och hör och vågar säga ifrån. Om grannarnas barn är stökiga, gå ut och prata med dem.

Ibland känns det som att alla vill att vi ska jobba med integration, bara det inte berör just dem. I stället för att titta på vad polisen och kommunen kan göra så borde fler fråga sig – vad kan jag bidra med? Man kan bli språkvän eller bara börja heja på fler barn i skolan än de man redan känner.

ATT FÖRENINGAR nu erbjuds att nattvandera och att näringslivet håller workshops om integration är jättebra. Alla behöver bo någonstans och ha en försörjning. Det känns också roligt med Ung i Brandkärr, unga som goda förebilder och ambassadörer. Vi ska åka upp till Stockholm nu i december med ett gäng ungdomar och bland annat gå på Polismuseet som har utställningen "Vi och dom" om hatbrott, vad gör polisen och vad kan vi själva göra? Det krävs en by för att fostra ett barn. Alla har ett ansvar i att hjälpas åt att forma och utveckla vårt samhälle.

LOTTA THYNI

GRUPPCHEF
OMRÅDESPOLISEN
I LOKALPOLISOM-
RÅDE NYKÖPING

Efterlängtat museum öppnade

Efter att ha hållit stängt i tre år slog så äntligen det nya länsmuseets dörrar upp på vid gavel – och besökarna strömmade in. Här kan man följa Nyköpings historia, berättad i både bilder och föremål. Magasinen är öppna

för att visa den enorma mängd saker, kläder och historier som finns lagrade. Verkstäder finns för den som vill skapa på egen hand och i butiken och restaurangen kan besökaren pausa. Fri entré.

Samåk med kollegor till och från jobbet. Skapa grupper på Facebook eller intranät. Billigare, miljövänligare och varmare under den kalla säsongen.

Visste du att...
Tredje advent är det stor risk för bränder i hemmet. Håll koll på att du släcker ljusen i tid.

OKTOBERNUMRET AV NYKÖPINGS TIDNING

- **s 13** #jagmed ökade elevernas självkänsla
- **s 14** De är kommunens detektiver
- **s 23** Julklappstipsen för gott samvete

NY. REDAKTION

ANSVARIG UTGIVARE
Palaemona Mörner
palaemona.morner@nykoping.se

REDAKTÖR
Annika Hedberg
annika.hedberg@nykoping.se

LAYOUT
Kommunikationsavdelningen
Nyköpings kommun

MEDARBETARE
NR 6/2018

Nyköpings kommun:
Helena Vesterlund, Anna Hedin,
Marianne Rynefeldt-Skog, An-
nica Nilsson, Annika Hedberg,
Jenny Thorell, Jenny Lagerlund
och Anna Malm.
Frlansare Susanne Sawander
och Gunnel Magnusson

TRYCK: EKTAB,
Eskilstuna 2018.

Nyköpings Tidning ges ut som
en inlägga i Södermanlands Ny-
heter. Upplagan är 28 000 och
delas ut i Nyköping, Oxelösund,
Trosa och Gnesta.

Nyköpings Tidning kan också
läsas på www.nykoping.se

Boende i Nyköpings kommun
som inte får NY kan få den
hemskickad med post!

Lämna namn och adress till
Kommunservice i Stadshuset
så kommer den med posten.

Nästa nummer av NY
utkommer 13 mars 2019.

NYKÖPINGS TIDNING
Kommunikationsavdelningen
611 83 Nyköping
Telefon: 0155-24 80 02
E-post:
redaktionen@nykoping.se
Fax: 0155-24 83 30

[FRÅGAN]

Vilken är den bästa julklapp du har gett bort?

HAMPUS JUTERYD,
NYKÖPING

– En upplevelse. Jag köpte hockeybiljetter till pappa och sedan gick vi tillsammans. Vi håller egentligen på olika lag, men den här gången såg vi AIK i Stockholm.

SOFIA SUNDSTRÖM,
STIGTOMTA

– Jag hörde att min sambo behövde en vevstake till sin rallycrossbil. Då köpte jag en. Han blev jätteförvånad att jag visste vad det var, men jag hade googlat upp den.

PETER MÖRLID,
NYKÖPING

– I slutet av 1970-talet var jag med i Alternativ Stad i Stockholm. Vi var 50-100 personer som åkte runt till de fina hotel-
len och samlade in mat som vi sedan dukade upp till cirka 500 hemlösa på julaften. Det är den finaste julklapp jag har gett mig själv och andra.

ANN-MARIE WIESLANDER,
STIGTOMTA

– Jag köpte ett laserpass till min man en jul. Han hade nämnt det, men inte direkt önskat sig, så han blev glad.

En station poppar upp

Mellan den 10 och 16 december förvandlas gamla brandstationen i Nyköping till en popup-fritidsgård - "Station" – för dig mellan 13 och 18 år.

Det blir skönt häng med kaffé och nya aktiviteter varje eftermiddag och kväll på Station, bland annat en Youtube-studio med green screen.

Tisdagen den 11 december gästas Station av influencern, artisten och youtubern Ben Mitkus!

Följ Station på #stationnyköping i sociala medier och på www.nykoping.se/station

TEXT JENNY LAGERLUND

Satsning på äldre i budget

- Nyköpings kommun kommer att lägga 14 miljoner extra på hemtjänsten i nästa års budget. Fler gruppboendestäder och ett nytt äldreboende planeras också.
- Höjd elevpeng och mer resurser till barn som behöver extra stöd utlovas också.
- Även en satsning på solenergi i ett led att kommunen ska bli mer självförsörjande på el.

Mer husmanskost på nya menyn

Från november serveras kommunalt tillagad mat på äldreboenden och till personer med hemtjänst i Nyköpings kommun.

Boende på de kommunala äldreboendena får välja mellan två rätter både till lunch och till kvällsmat.

Före maten blir det en aptitretare och på menyn står mer husmanskost.

Läsning för oss närmare varann

Visst är det häftigt när barn och vuxna från olika kulturer och nationaliteter kan träffas och lära sig tillsammans. Precis så var det när en av våra sfi-klasser fick besök av ett gäng härliga 9-åringar från Dammlötskolan. Barnen hade med sig böcker från Nyköpings stadsbibliotek och både barn och sfi-elever tränade högläsning för varandra. Integration och kunskapsutbyte när det är som bäst!

xxxx

Självkänslan steg med #jagmed

Fler nior och gymnasieelever mår bättre och tror att de kommer att klara godkänt i sina ämnen efter projektet #jagmed. Nu fortsätter det framgångsrika samarbetet att utvecklas.

Genom att öka samordningen mellan grundskola och gymnasieskolor och erbjuda elever med låg skolnärvaro anpassade aktiviteter har fler gått tillbaka till lektionerna, mår bättre och känner sig duktigare.

Nyköpings kommun och Oxelösunds kommun har samverkat för att ta fram olika metoder för att få elever att fullfölja sina gymnasiestudier. Efter projektets slut visar deltagarnas enkätsvar att oavsett kön så har ungdomarna fått en mer positiv bild av sin egen förmåga att få godkända studieresultat samt att över 90% av deltagarna har en högre närvaro i slutet av projektet än vid inskrivning i projektet.

Projektet har arbetat både förebyggande med elever som befunnit sig i riskzonen för att inte fullfölja eller bli behöriga till gymnasiet och även med ungdomar som haft en omfattande komplicerad frånvaro som behövt stöd för att hitta tillbaka till skolan, eller alternativa utbildningsvägar och/eller praktikistället.

Projektets tre fokusområden har varit att:

- **utveckla samverkan mellan verksamheter och olika yrkesgrupper**
- **förbättra överlämning mellan skolenheter**
- **erbjuda ungdomar stöd i form av en egen ungdomssamordnare**

- I ett projekt som detta är resultatet inte enkelt att redogöra med siffror och kortsiktiga mål. I stället är det ungdomarnas egna upplevelser om att ha fått rätt stöd och hjälp i rätt tid som varit i fokus och utgjort det viktigaste resultatet. Därför har deltagarnas enkät-

svar blivit ett värdefullt underlag i resultatredovisningen, säger projektledare Anna Hedeklint.

HON BERÄTTAR VIDARE att ett annat tydligt resultat är att en majoritet av deltagande ungdomar mår mycket bättre efter att ha deltagit i projektet.

- Från att 30% uppger att de mår bra i början och där 70% uppger att de mår bra eller mycket bra vid projektavslut.

Vid projektets start var 58% av deltagarna obehöriga till gymnasiet, det vill säga 33 elever av 57. Uppföljningen visade sedan stora framsteg hos deltagare som har hittat "rätt" i sin skolmiljö och ökat sin närvaro, återfått tro på sin egen förmåga och lyckats på prov. Oavsett kön så visar enkätsvaren att ungdomarna har fått en mer positiv bild av sin egen förmåga att få godkända studieresultat under projektets gång.

TEXT ANNIKA BROMAN

#jagmed-fakta

- 18 kommunala och fristående skolor deltog i projektet. 57 ungdomar från åk 9 till åk 3 på gymnasiet har deltagit.
- Flera av deltagarna hade under en längre tid inte varit närvarande eller aktiva i skolan. Vid start i projektet har en grundläggande skolsocial kartläggning gjorts. Aktiviteter har sedan erbjudits utefter varje deltagares behov.
- De överlämnanderutiner som skapats kommer att implementeras och samordningen mellan olika verksamheter fortsätter att utvecklas under 2019.
- Det pågår även en utredning om att erbjuda ett närvaroteam med syfte att ge stöd för att öka elevers närvaro i skolan.

Räddningstjänsten i ny samverkan över länsgränsen

Från 1 januari 2020 ska Sörmlandskustens räddningstjänst samarbeta med Södertörns brandförsvarsförbund. Samverkan handlar om att räddningsstyrkorna ska larmas ut och ledas från Räddningscentralen i Lindvreten, söder om Stockholm, som leds av

Södertörns brandförsvarsförbund. Det nya samarbetet gäller räddningstjänst i 14 kommuner.

- Antalet händelser i våra fyra kommuner har ökat de senaste åren. Med det här samarbetet kommer vi få en effektivare räddningstjänst som kan hantera flera

samtidiga insatser och komplexa räddningsinsatser, säger Patrik Kullman, räddningschef Sörmlandskustens räddningstjänst.

Läs mer om samarbetet på www.skrjtj.se

Pernilla Hansen och Reem Alolabi är lika på många sätt även om de kommer från två helt olika delar av världen.

Språkväninnor utan kul turkrockar

Två kvinnor från olika delar av världen med vitt skilda livserfarenheter.

Vi är mer lika än olika, konstaterar språkvännerna Reem Alolabi från

Damaskus och Pernilla Hansen från Nyköping.

Skrattet är hela tiden nära hos Reem Alolabi och Pernilla Hansen och det märks väl att humorn är en av pusselbitarna i deras vänskap. Men mest påtagligt hos de båda är viljan att utforska, att förstå att få veta lite mer. Reem Alolabis blick är intensiv när hon lyssnar på frågan, hon funderar, söker efter orden som kommer, korrekta för det mesta. Reem Alolabi berättar om flykten från

ett väletablerat liv Damaskus i Syren, om den långa vägen till fots genom halva Europa, hur hon tvingades lämna det mesta av sina ägodelar längs vägen och hur familjen så småningom via Kramfors landade i Nyköping för tre år sedan.

HON VÄGER på några ord – säger man går eller promenerar på flykt? Pernilla Hansen flikar in

och förklarar skillnaden. På flykt går man, promenader görs för nöjes skull.

För tre månader sedan matchades de ihop till språkvänner och sedan dess träffas de en gång i veckan för att just prata och umgås. Om vad som helst och hur som helst. För det mesta hemma hos varandra, ibland promenader eller besök på något evenemang.

– Jag fick vänta i sju månader

på en språkvän men det var det värt. Det är svårt att lära sig svenska och svårast är att lära sig prata. Pernilla betyder otroligt mycket för mig, säger Reem Alolabi.

HON TRIVS BRA i sin nya hemstad, imponeras av hur rent och fint det är men framför allt av hur väl bemött hon blivit av Nyköpingsborna.

Båda erkänner utan omsvep att

de initialt befarade både kulturkrockar och missförstånd. Men farhågorna har kommit på skam. Vi upptäcker fler likheter än olikheter för varje gång vi ses, säger de, tittar på varandra och skrattar igen.

– Jag tror att vi människor är ganska lika. Jag och Pernilla pratar om våra barn, om vår familj ungefär på samma sätt. Vi delar syn på vad som är viktigt i livet.

Pernilla Hansen bekräftar och pekar också på hur de båda drivs av nyfikenhet, lust att lära och träffa nya människor.

– Man behöver verkligen

inte resa långt bort för att lära sig saker om världen. Att vara språkvän i sin egen hemort kan vidga vyerna lika mycket som en långresa.

MEN DET HANDLAR det också om en tro på ett samhälle med integration och delaktighet för alla.

– Att vara språkvänner är att bjuda in, åt båda hållen. Dessutom är det väldigt roligt, säger Pernilla Hansen.

**TEXT SUSANNE SAWANDER
FOTO HUGO LEIJON**

Så tar du grepp på halkan

Isiga underlag får många att gå på helspänn under den kalla säsongen. Rädslan för att bryta något kan göra att vingligheten ökar. Men det finns knep

– Jag rekommenderar fler att använda gästavar. Det är jättebra, säger sjukgymnasten Lotta Berencrutz.

Hon är medveten om att steget till rollator kan kännas stort och då är gästvarna en vän på vägen som gör att promenaden känns tryggare.

– Och använd broddar på skorna, uppmanar hon.

Dessutom är det en stor vinst om man har tränat sin balans. Det gör att det är lättare att parera ett litet snedsteg, musklerna byggs upp och gängen blir stadigare.

Att välja att utsätta sig för lite knöligare underlag är bra, men gärna då i kombination med gästavar och broddar. Att vika av från den upptrampade stigen och gå i kuperad mark kan göra att du minskar risken att falla i andra sammanhang.

**TEXT ANNIKA HEDBERG
FOTO THERESE JANSSON**

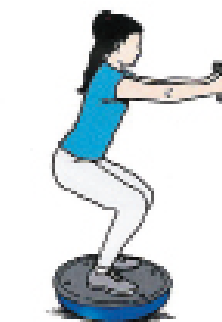
Se nedan för bra övningar.

1 Rak rygg, tyngden på hälarna. Gör djupa knäböj.

2 Dra upp knät framåt, sträck det sedan bakåt med rak och stabiliserad rygg. Håll balansen!

3 Stå på mjukt underlag, exempelvis en kudde. Gör knäböjning med axellyft fram. Håll gärna i en fylld 1,5-litersflaska.

4 Skridskohopp från sida till sida. Stegra genom att böja i knäna samt ta längre hopp åt sidan.

5 Stå på något mjukt, exempelvis en kudde. Håll ett ben i luften och balansera. När det är för enkelt att stå på golvet, ställ dig i en soffa eller säng och gör samma övning.

Lotta Berencrutz uppmanar fler att skaffa broddar och gästavar.

ÄNDRADE HÄMTTIDER I JUL

Då hämtar vi ditt avfall i julveckan – vecka 52

Ordinarie hämtning	Mån 24/12, julafton	Tis 25/12, juldagen	Ons 26/12, annandag jul	Tors 27/12	Fre 28/12
Ny hämtningsdag	Sön 23/12	Ons 26/12	Ons 26/12 och tors 27/12	Tors 27/12	Fre 28/12

Då hämtar vi ditt avfall i nyårsveckan – vecka 1

Ordinarie hämtning	Mån 31/12, nyårsafton	Tis 1/1, nyårsdagen	Ons 2/1	Tors 3/1	Fre 4/1
Ny hämtningsdag	Sön 30/12	Ons 2/1	Ons 2/1 och tors 3/1	Tors 3/1	Fre 4/1

Ställ ut kärlen kvällen innan hämtningsdag. Hämtningen påbörjas kl 05.
Tack för att du låter kärlen stå tills de är tömda!

Öppettider i jul och nyår på Björshults återvinningscentral

- dag före julafton 23/12 10.00–15.00
- julafton, juldagen, annandag jul STÅNGT
- nyårsafton, nyårsdagen STÅNGT
- trettondagsafton 10.00–15.00
- trettondag jul STÅNGT

När snöröjer kommunen?

- De stora vägarna med mycket biltrafik börjar snöröjas när snödjupet är minst 4 centimeter.
- Mindre vägar med biltrafik börjar snöröjas när djupet är minst 7 centimeter.
- Om det är mycket snö kan det dröja innan det finns möjlighet att snöröja på de mindre vägarna.

Vem ansvarar för vägen?

- Nyköpings kommun ansvarar för att snöröja och halkbekämpa gator och cykelvägar, övergångsställen och busshållplatser i de centrala delarna av Nyköping, med undantag för vissa delar som sköts av Trafikverket.
- Fastighetsägaren ansvarar för gångbanor, trottoarer och trappor utmed och mellan fastigheterna.
- Trafikverket ansvarar för vinterunderhåll på länsvägar och genomfartsvägar.
- I områden utanför tätorten sköts väghållningen av vägföreningar.

Nya satsningar på integration

Nattvandring och staket vid förskolan Fjärilen, det är ett par av åtgärderna som startar inom kort. Tillväxtverket ger Nyköping nio miljoner per år 2018-2020 för bidrag för att minska segregation.

En kartläggning 2017 av hur integrationen fungerar i Nyköping visade på ett antal problem som kräver åtgärder. En lägesbild för Brandkärr, kommunens socio-ekonomiskt mest utsatta bostadsområde, togs fram.

EN STRATEGI MED fokus på möten mellan människor har sedan

formulerats. Årets statsbidrag från Tillväxtverket planeras att användas till följande åtgärder som påbörjas under 2018:

- Samhällsbyggnad ska ta fram ett utvecklingsprogram för Marieberg och Stensborg, i Brandkärr.
- Ta till vara det engagemang, kompetens och nätverk som finns inom

det civila samhället och eldsjälar, genom att bevilja bidrag.

- Räddning och säkerhet ska samverka med andra aktörer för att öka tryggheten i utomhusmiljöer. Föreningar får pengar för att nattvandra på jullovet och för att förhindra buskörningar vid förskolan Fjärilen sätts ett staket upp.

TEXT ANNIKA HEDBERG

Olrogstipendium till Claes Eriksson

Det är 100 år sedan visdiktaren och kompositören Ulf Peder Olrog föddes i Nyköping. För att fira det delas ett Jubileumstipendium ut på 50 000 kronor till manusförfattaren, komikern, skådespelaren, regissören, visdiktaren, kompositören Claes Eriksson. Stipendiet delas ut för trettonde gången av Nyköpings kommun i samverkan med Rotaryklubbarna i Nyköping. Claes Eriksson tar emot sitt stipendium vid jubileumsföreställningen på Culturum den 27 februari 2019. I föreställningen medverkar även tidigare Olrogstipendiater Jan-Olof Andersson, Jejjä Sundström och Eva Tjörnebo tillsammans med pianisten och kompositören Bengt Olrog. Även Zigge Bottins Kapell, Nyköpingskvartetten Just 4 U samt ungdomsstipendiaterna till Ologros minne Pwned by Gravity och Jonathan Fröberg kommer framträda.

Linnea Rubin, Ann-Louise Norberg, Lisa Öberg och Caroline Fondberg tillhör personalen på Stigtomta skolan. De arbetar brett med att skapa trygghet för alla barn och poängterar att sådant arbete måste få ta tid.

Trygga barn lär sig lättare

På Stigtomta skola är hela personalen engagerad för att eleverna ska må bra i skolan. Alla samarbetar i olika grupper med målet att barn och vuxna ska ha en fin tid tillsammans.

Det viktigaste för arbetet med att skapa trygghet är en chef som ger möjligheter och avsätter tid åt förändringar. Det är skolsköterskan Linnea Rubin och lärarna Ann-Louise Norberg, Lisa Öberg och Caroline Fondberg överens om.

De är alla fyra engagerade i

olika delar av skolans trygghetsarbete.

- Vi är så glada att vi får tiden till detta. Man måste arbeta långsiktigt, det är ingen quick fix, säger Lisa Öberg.

SOM LÄRARE i idrott och hälsa träffar hon skolans alla elever.

Dessutom är hon med i gruppen Trygghetsfrämjarna, som är en utveckling av Friends kamratstöd-jare som skolan tidigare arbetade med.

- Nu jobbar vi inte bara med en utvald grupp. Det främjar sammanhållningen på hela skolan, eleverna lär känna andra klasser, säger Ann-Louise Norberg.

En till två elever i taget från alla skolans klasser träffas och övar in veckans "tryggis". Det kan handla om att ge komplimanger eller ta ställning för något. Om man törs säga att man tycker glass är godare

än godis är det ett steg i att våga ta ställning i andra viktigare val.

Övningarna tas sedan vidare in i alla klassrum. Då kan eleverna som varit med i gruppen hjälpa läraren att förklara.

"RASTIS"-GRUPPEN ordnar färdiga rastaktiviteter som lärarna presenterar i klasserna veckan innan aktiviteterna börjar. Att det vid sidan av den fria leken finns ordnade lekar känns tryggt för många elever som annars kanske oroar sig över var kompisarna tar vägen.

- Det här bryter lite mönster och är bra speciellt för barn med neuropsykiatriska diagnoser. Det blir mindre spring i korridorerna också, säger Linnea Rubin.

I och med att rasterna känns roligare och lugnare för många så kommer barnen också in gladare till lektionerna, säger Caroline Fondberg.

- Det påverkar förstås inlärning- en positivt.

ATT ELEVERNA får känna att de kan vara med och påverka är också viktigt, poängterar de.

Trygghet på skolan

- Arbetet med trygghetsfrågor sker på många sätt, förutom exemplen i texten ovan.
- Det finns alltid en vuxen med i omklädningsrummen. En taxivakt hjälper barnen som har skoltaxi vid hemgång.
- En likabehandlingsgrupp träffas varje vecka för att diskutera ärenden som kommer upp.
- Elevråd, fritidsråd och matråd sker regelbundet. Flytten till den nybyggda skolan är i fokus nu – vilka ska de gemensamma reglerna vara?

Pris till rektorn

- Stigtomta skolas rektor Madeleine Jansson fick nyligen Nyköpings kommuns pris som Årets chef. I motiveringen står bland annat att hon har en mycket god förmåga att organisera, stötta och visa tillit till sin personal i utvecklingsarbete.

Fixar-Malte hjälper till därhemma

Om du är över 75 år och bor i eget boende kan du få hjälp med enklare praktiska uppgifter. Nyköpings kommun erbjuder tjänsten Fixar-Malte – en extra-hjälp.

- Byta glödlampor/lysrör och sätta upp lampor
- Byta proppar eller batterier i brandvarnare
- Flytta möbler inför tapetsering
- Flytta trädgårds- och balkongmöbler inför vår/höst
- Fästa lösa sladdar och kablar

- Halksäkra mattor (placera halkskydd under mattan)
- Sätta upp eller ta ner gardiner

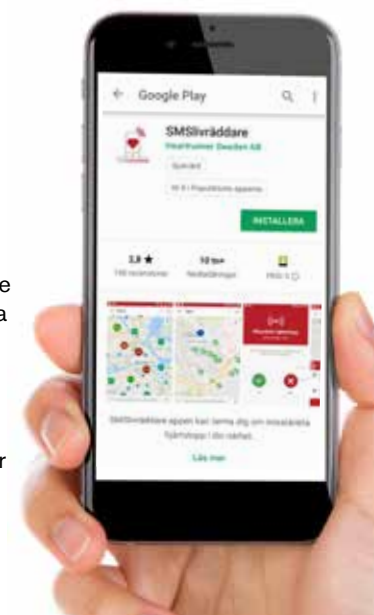
Du bokar tid genom att ringa: 073-773 72 07 eller 073-662 22 51 eller mejla fixar-malte@nykoping.se

Rädda liv via en app

Ju tidigare hjärt-lungräddning (HLR) startar desto större chans att den som drabbats överlever. Via appen SMSlivräddare får du som är utbildad i hjärt-lungräddning möjlighet att hjälpa till och starta hjärt-lungräddning innan ambulans eller räddningstjänst kommer till platsen. Ladda ner appen, som är gratis, från Google play eller Appstore och registrera dig.

Den som vill delta måste ha genomgått en HLR-utbildning under de senaste tre åren och vara 18 år eller äldre. Tjänsten är ny i Sörmland och startade 30 november. Läs mer på skrtj.se.

**TEXT ANNIKA HEDBERG
FOTO HUGO LEIJON**

På jakt efter anhöriga

Många äldre lever och dör i ensamhet. Vissa är helt utan släkt och vänner, andra har ingen kontakt med den släkt som faktiskt finns.

Då får kommunens egna detektiver rycka ut för att försöka hitta anhöriga och få till ett värdigt avslut för dem som avlidit.

Polisen, hemtjänsten, bårhuset eller en anhörig är de som oftast larmar när kommunen får lov att träda in och ta hand om de praktiska och juridiska bestyren när någon avlidit.

- En del människor är ju verkligen helt ensamma, det finns ingen känd släkt som träder in efter dödsfallet, säger Catharina Bellstam, en av kommunens handläggare för dödsbon.

TILLSAMMANS MED Catharina arbetar också Maria Högberg och Jessica Rosendahl Dahlbeck.

En del av arbetet handlar om att - när ingen anhörig finns eller kan träda in - göra ett besök i den avlidnes hem och säkra sådant som kan vara av värde till dödsboet.

En annan del är att leta reda på eventuella anhöriga om den som avlidit inte har några kända släktingar.

” Under utredandet lär man känna en människa som man aldrig träffat och som faktiskt är död.

Finns anhöriga måste de ju få en chans att ordna med sådant som ska ordnas, exempelvis runt begravningen, säger Maria Högberg.

LETANDET EFTER släktingar är grannlaga och inte alltid så lätt. Ibland bär spåren vidare till utlandet, ibland får man ta hjälp av landsarkiven för att söka.

Ofta hittar man så småningom en släkting.

- Sorgligt nog är det ofta så att kontakten med den som avlidit är bruten sedan länge och att det inte finns något intresse för att ta del i

begravnin, säger Catharina. Men ibland kan också sedan länge brutna kontakter knytas ihop.

- NÄR INSIKTEN om att mamma eller pappa avlidit har landat händer det att en son eller dotter som vi hittat ändå känner att man vill delta i begravningen och få till ett bra avslut. Det känns naturligtvis fint, säger Catharina.

Jessica Rosendahl Dahlbeck är ganska ny som utredare.

- Jag tycker det är ett så intressant och fascinerande arbete. Under utredandet lär man känna en människa som man aldrig träffat och som faktiskt är död. Respekten för de här människornas liv gör att man känner att det är jätteviktigt att ordna allt så bra som möjligt - både för den som avlidit och för de som finns kvar.

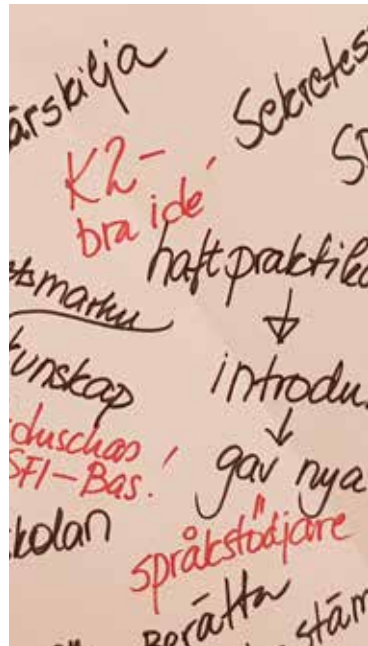
**TEXT GUNNEL MAGNUSSON
FOTO JENNY THORELL**

När någon avlider:

- När någon avlider måste en boutredning göras för att utreda dödsboets tillgångar.
- En dödsboanmälan är en förenklad form av bouppteckning. Den görs av dödsbohandläggarna på uppdrag av socialnämnden om det visar sig att tillgångarna i boet inte räcker till annat än begravningskostnader och andra utgifter som har med dödsfallet att göra
- En bouppteckning görs om det finns testamente eller äktenskapsförord, om dödsboet har fasta tillgångar och/eller om det råder tveksamheter kring dödsboets ekonomi.

ICA-handlarna Jonas Berg och Mårten Tenné, tipsade företagen om varför vi bör erbjuda praktikplatser. Näringslivschef Maria Karlsson var mycket glad över det stora engagemanget från företagen.

Stort intresse från företagen -vill få in nyanlända i arbete

Stort intresse, många frågor och nyfikenhet engagemang. Integrationsworkshopen som nyligen genomfördes i Stadshuset för Nyköpings näringsliv lockade verkligen många företag. Nyköpings ICA-handlare Mårten Tenne och Näringslivsenheten bjöd in det lokala näringslivet och planterade många idéer hos deltagande företag.

Omkring 35 personer från nästan lika många företag kom för att inspireras av Södertäljes ICA-handlare Jonas Berg och Mårten Tenne och få deras tips om hur företag kan arbeta med integration. Bland deltagarna fanns både industri, handel, bygg- och it-företag, byråer, bank och representanter från Arbetsförmedlingen och Campus Nyköping.

De vill nu jobba vidare med sitt nystartade nätverk för att inspireras och få tips om hur man kan

jobba med integration, praktik, språkhundledning. De efterlyste också koordinering av aktiviteter på området och marknadsföring av dem, exempelvis från Arbetsförmedlingen.

ICA-HANDLARNÄ inspirerade inledningsvis genom att berätta hur de arbetar och hur viktigt det är för samhälle och individ att företag gör det. Det är dessutom lönsamt för företagen att skapa bra relationer, vidga kompetenserna och spegla det samhälle vi

lever igenom medarbetarna. Det blir win-win för alla.

- Det vore bra om vi kunde byta oro mot nyfikenhet och tänka på att hitta rätt personer i stället för att leta efter kompetenser och språkförmågor, sade en grupp efter sina diskussioner.

En ny träff väntar där deltagarna ska få fördjupad information och sätta sig in i lagar, regler och matchningar bland annat.

**TEXT OCH FOTO
MARIANNE RYNEFELDT-SKOG**

Integrationsförsök kräver uthållighet

Behovet av integrationsinsatser på arbetsmarknaden i Nyköping är stort och har gått trögt. Frågan har bland annat lyfts för näringslivet under Forum Nyköping 2016 och 2017 och i samverkan med Östsvenska Handelskammaren om Gränslös frukost för företag och arbetssökande.

Det företagsnätverk som nu bildas efter integrationsworkshopen kommer att fortsätta träffas i nära samverkan med Näringslivsenheten. Det fortsatta arbetet kommer bland annat att återrapporteras i Näringslivsenhetens nyhetsbrev.

Vem är årets idrottare, eldsjäl och kulturperson?

Välkommen att nominera personer som du tycker har presterat något utöver det vanliga under 2018 och som har anknytning till Nyköpings kommun.

- Årets idrottsprestation. Vi delar ut ett stipendium för individuell prestation och ett för laginsats.
- Kulturstipendium. Till personer

som utmärkt sig i Nyköpings kulturliv under en längre tid.

- Uppmuntringsstipendier. Till personer med ambition att utvecklas i någon kulturell verksamhet.
 - Eldsjälar i föreningslivet. För eldsjälar i föreningar som har anknytning till Nyköping.
- Du kan nominera din favorit på www.nykoping.se/stipendier från 5 december till 7 januari. För frågor

kontakta Anna Öhrner 0155-45 74 24, anna.ohrner@nykoping.se
Vem är Nyköpings meste eldsjäl, kulturprofil och idrottare?

NU ÄR DET DAGS att nominera personer som du tycker har gjort något utöver det vanliga under 2018. Du kan nominera till Kulturstipendium, Uppmuntringsstipendier, Eldsjälar i föreningslivet och

Idrottsstipendium. Prisutdelning blir på Bomässan, Rosvalla, lördagen den 16 mars 2019. Drygt 100 000 kronor kommer att delas ut, satsningen är ett långvarigt samarbete mellan kommunen och Södermanlands Nyheter.

**Nominera på
www.nykoping.se/stipendier
senast 7 januari 2019**

Urban Granström (S)
KS ordf

Martina Hallström (C)
kommunalråd

Malin Hagerström (MP)
kommunalråd

Marco Venegas (MP)
kommunalråd

Anna af Sillén (M)
oppositionsråd

Ny partitrio styr Nyköping

Efter valet har Nyköping fått ett nytt politiskt styre där Socialdemokraterna, Centern och Miljöpartiet samarbetar.

De har bland annat utlovat en spetsigare politisk organisation och börjar med att se över nämnder och utskott. Nyköpings styrmodell ses över och Agenda 2030 ska imple-

menteras i alla verksamheter.

För senaste nytt inom kommunens organisation, surfa alltid in på nykoping.se

[HALLÅ DÄR]

Carl-Åke Andersson (S),
nyvald ordförande till
kommunfullmäktige.

Vad gör en sådan?

- Mitt huvudsakliga uppdrag är att leda Kommunfullmäktigesammatrådet. Sedan blir det lite representation, dela ut förtjänsttecken mm.

Vad är den största utmaningen?

- Att vitalisera Kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige är vårt högsta beslutande organ och jag vill att alla ledamöter skall känna att det är ett uppdrag som är viktigt men också trevligt.

Är det mycket att hålla reda på under ett kommunfullmäktigemöte?

- Det gäller att förbereda sig, men vi i presidiet har stor hjälp av våra duktiga tjänstemän. Det är viktigt att allt blir rätt.

Mötena är ju öppna för allmänheten, vilka tycker du borde passa på att komma och lyssna?

- I Kommunfullmäktige är de allra flesta fritidspolitiker som har ett

vanligt arbete på dagarna. Det är väldigt många som har synpunkter på både den politik som förs och de som har uppdrag inom politiken. Det är mycket man måste sätta sig in i och många gånger måste man göra svåra prioriteringar. Jag tycker att alla någon gång skulle besöka ett möte för att förstå att det kanske inte alltid är så lätt att vara politiker, men också för att först hur viktig vår demokrati är.

Handla säkert på nätet

Många köper sina julklappar på Internet. Men hur handlar man säkert? Och hur minskar man risken för att bli ID-kapad?

- ✓ Sök efter omdömen och eventuella varningar om e-handlaren innan du köper något
- ✓ Ett grönt hänglås i adressfältet betyder säker anslutning, det gör ditt köp säkrare
- ✓ Handla gärna av e-handlare som har säkerhetsfunktionen 3D Secure för betalning

- ✓ Hör med din bank om vilka säkerhetslösningar de har på sina bankkort för köp på Internet
- ✓ Lämna bara ifrån dig dina personliga uppgifter till rätt person och på rätt sätt, banker frågar aldrig efter dina kontouppgifter via e-post eller sociala medier

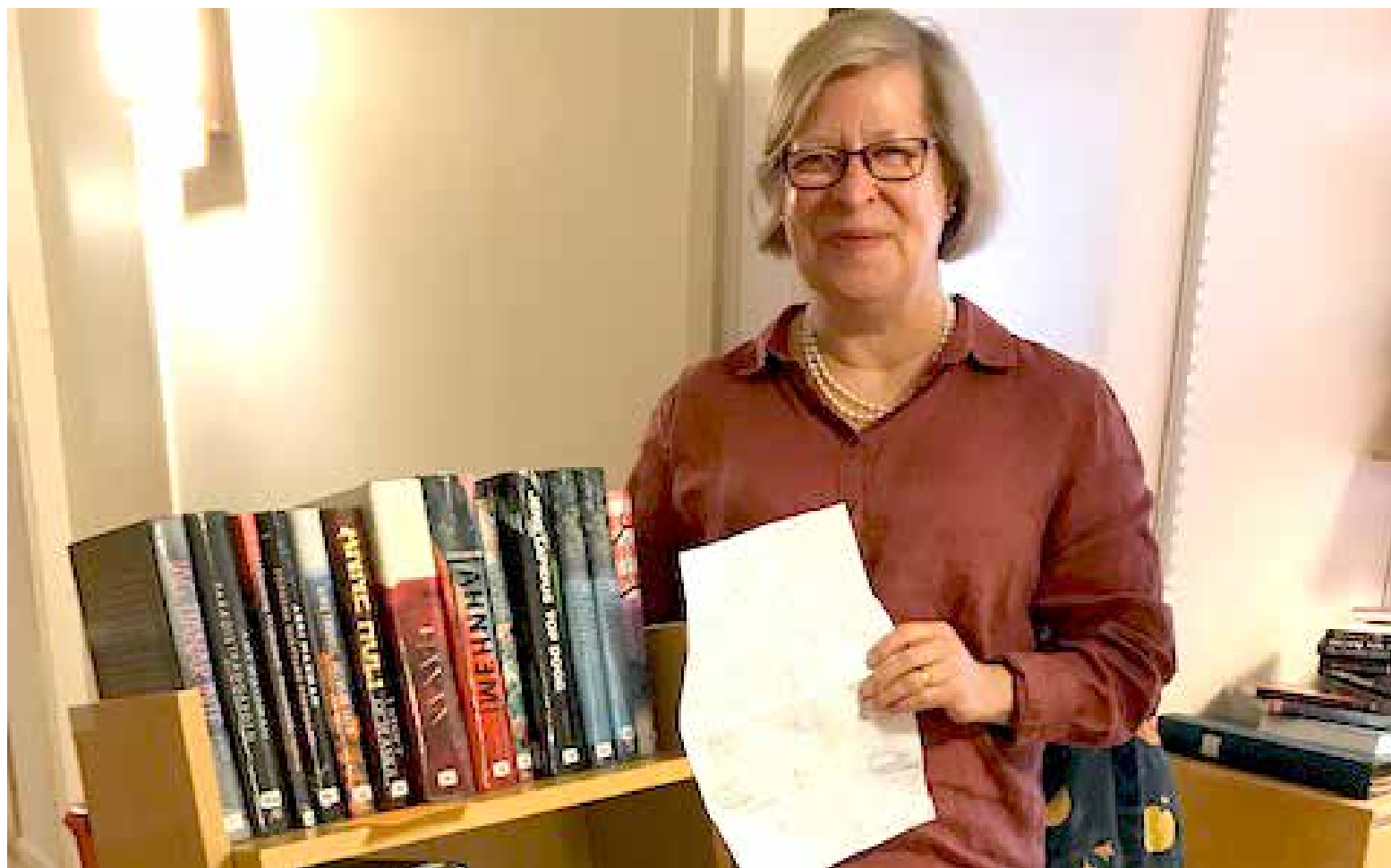
- ✓ Öppna aldrig bilagor i e-post från okända eller oväntade avsändare
- ✓ Ett erbjudande som låter för bra för att vara sant är oftast det

Fler tips finns på
dinsakerhet.se/idkapning

Julhandla smart

- **Öppet köp** och bytesrätt är ingen självklarhet! Det är frivilligt för en butik att erbjuda öppet köp. Kom ihåg att fråga vad som gäller.
- Det mest krångliga är **hemelektronik**. Där erbjuds många öppet köp och bytesrätt, men man måste vara noga med att läsa kvittot eftersom det ofta står att det ska vara plomberat eller obruten förpackning.
- **Spara kvitton**. Det behövs för att eventuellt kunna lämna tillbaka eller byta och det behövs även vid reklamation.
- Den enda gång konsumenten har lagstadgad rätt att ångra sitt köp är vid **distansköp**, dvs när man handlar över Internet, via postorder eller vid säsongsbetonad försäljning. Då har man två veckor på sig att ångra köpet.
- Om du köper **presentkort**, tänk på att kolla giltighetstiden. Om det inte står något är det giltigt i 10 år.

Konsumentvägledaren
Tel 0155-24 86 71 eller [epost konsumentinformation@nykoping.se](mailto:konsumentinformation@nykoping.se)

Catharina ger häktade ny kunskap

Catharina Thege, bibliotekarie på Nyköpings stadsbibliotek, har en ovanlig arbetsuppgift. Genom ett avtal med kriminalvården serverar hon de häktade på Nyköpings polisstation med litteratur.

Är det här något lokalt?

- Enligt FN:s konventioner om mänskliga rättigheter har alla människor har rätt till läsning. Kriminalvården är angelägen om tjänsten, för den kan ge människor en möjlighet att utvecklas och i bästa fall vända sitt liv i en annan riktning, förklarar Catharina.

Kommer man till fängelset finns möjlighet att utbilda sig. Den som har långa straff kan få studiehjälp. I Nyköping finns Arnöanstalten som använder sig av Oxelösund bibliotek. På häktet däremot sitter personerna kortare tid, kanske 14 dagar

till max några månader. Då är det inte kurslitteratur som prioriteras, utan det blir mer skönlitteratur och fackböcker.

Vad vill de häktade läsa?

- De som är unga väljer gärna böcker med kriminell och våldsamt innehåll. De som är äldre väljer ofta böcker om psykologi och olika Neuropsykiatriska diagnoser.

Catharina tror att det kan handla om en vilja att få kunskap om varför saker och ting gått snett. Hon berättar en historia om en man som fått en insikt om vad hans problem handlade om. Och han upplevde

det som mycket positivt. En annan kände att läsningen gav honom ett språk och istället för att "gruffa" och ställa till det, så kunde han sätta ord på vad han kände och ville.

Hur går utlåningen till?

- Varje måndag förmiddag åker jag till häktet och mitt lilla förråd av böcker som jag köper in efter önskemål. Sedan tar jag bokvagnen och besöker varje person vid deras cell. Bokvagnen fungerar som en samlingspunkt och jag fyller i en lista på önskemål om böcker som vår bokbusschaufför sedan kör till häktet. Jag har jobbat där sedan 1991 och inte en enda gång har jag gått därifrån utan att ha beställningar på böcker.

Vad tror du din insats betyder?

- En form av respekt att de har

Fakta

- Bibliotekarien går aldrig ensam – det är alltid en vakt med.
- Tystnadsplikt råder – det som sägs vid bokvagnen stannar där.

rätten och möjligheten att beställa böcker, är man häktad så är man inte dömd.

Har du varit rädd någon gång?

- Nej aldrig – omständigheterna har alltid varit trygga och jag tycker det är en mycket god stämning på häktet, och det har jag också sagt till personalen. Jag kan möta någon "låntagare" på stan ibland eller så kommer de in på biblioteket säger Catharina och skrattar.

TEXT LENA APPEL
FOTO LENA APPEL

Välkommen till nya nykoping.se!

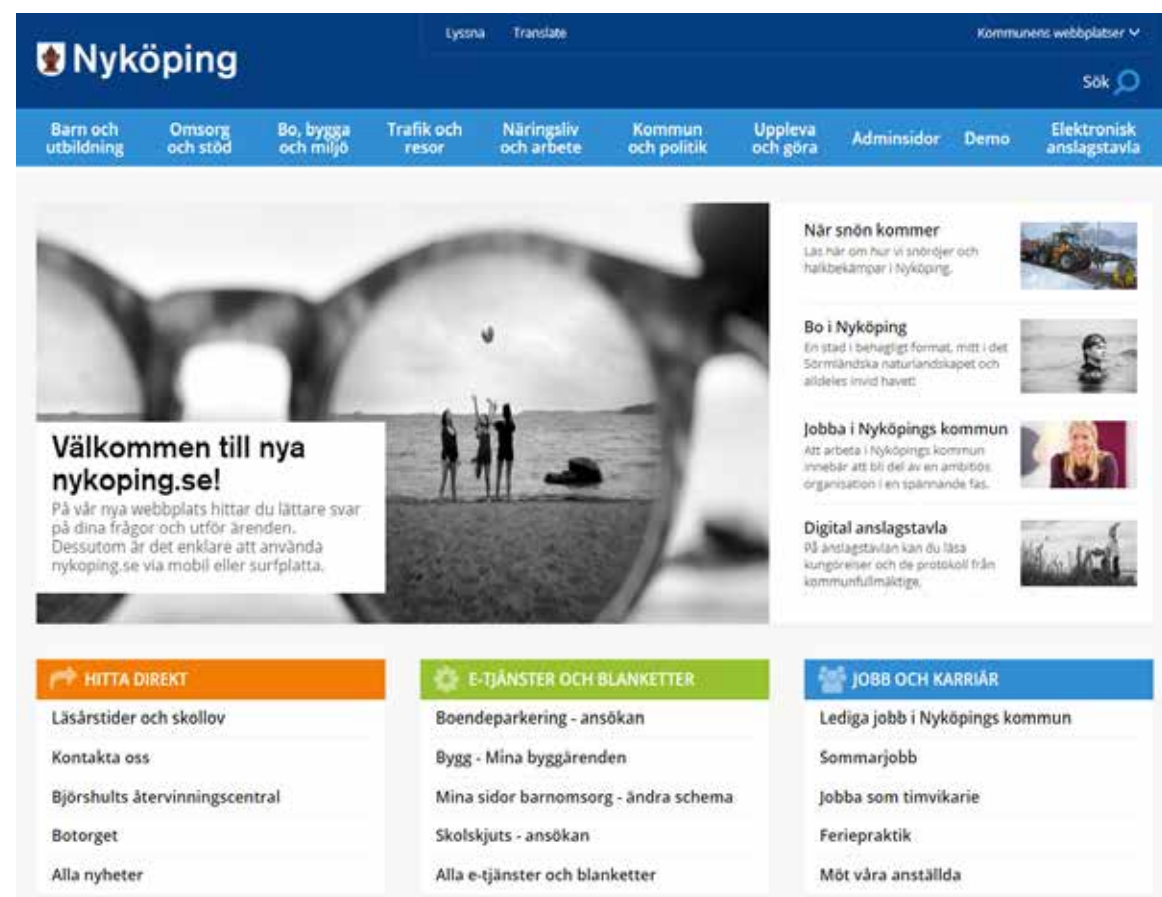
Nyköpings kommuns nya webbplats är precis lanserad. På nya nykoping.se kan du lättare utföra dina ärenden och hitta information. Du kan enkelt surfa via mobil eller surfplatta.

Från startsidan kan du direkt hitta till populära sidor som läsårstider, e-tjänster och lediga jobb. På startsidan hittar du, precis som förut, även nyheter. Nytt är att de dessutom finns på sidor under de olika kategorierna, exempelvis Barn och utbildning och Omsorg och stöd.

- Målet är att det ska vara lätt för medborgarna att hitta information, få svar på frågor och utföra ärenden på vår webbplats, säger Jenny Gullstrand, webbstrateg och projektledare för nya nykoping.se.

NU KAN DU söka från flera av kommunens sajter samtidigt, till exempel se träffar både från Bo i Nyköping, räddningstjänsten och Nyköpingsguiden. Nytt är också att e-tjänster har en egen sida. Där kan du söka bland alla e-tjänster.

TEXT MARTINA OLSSON

Fler och fler surfar på mobilen och det har vi tagit hänsyn till, säger Jenny Gullstrand, webbstrateg och projektledare för nya nykoping.se.

Minska klimatångest med rätt klappar

Årets julklapp 2018 blir ett second hand-plagg eller kläder tillverkade av återvunnet material, enligt Handels utredningsinstitut.

Varje år utser de en julklapp de tror ska sälja bra och som representerar tiden vi lever i. Bakmaskin, spikmatta och VR-glasögon hör till tidigare utvalda klappar.

I Nyköping finns en mängd ställen där den som är sugen på att shoppa återvunnet eller återbrukat kan handla. Den händiga kanske kan tillverka en kudde av en gammal tröja eller en väska av jeans.

Andra bra klappar för att minska klimatångesten är upplevelser eller kanske presentkort på ett kafé, restaurang eller en hotellnatt. Vill man verkligen göra skillnad så har flera välgörenhetsorganisationer lokala initiativ där man kan bidra med arbetstid, mat eller klappar till utsatta familjer.

Följ kommunens adventskalendrar

Du missar väl inte att följa kommunen på olika sociala medier?

Alla dagar fram till jul finns nya inlägg i adventskalendrar på räddningstjänstens Facebooksida och Nyköpingsguidens Instagram. Men det är väl värt att följa dem året runt. Även nykoping.se, för senaste kommunala nyheter.

Ljusfabriken i hamnen är ett ställe som dyker upp i Nyköpingsguidens adventskalender.

Det här kan du göra i vinter i Nyköping.

För fler evenemang och konserter besök nykopingsguiden.se

Hampus Nessvold 15/2

Joe Labero 24/3*

Jessica Andersson 17/2

Ge bort en upplevelse i julklapp!

Louise Hoffsten 7/2

Djungelboken The Musical • 19 januari*
 Louise Hoffsten • 7 februari
 The Real Group • 9 februari
 Jessica Andersson • 17 februari
 David Batra • 9 mars

Tomas Andersson Wij 17/3

The Real Group 9/2

Lisa Ekdahl 13/4

Hampus Nessvold • 15 mars
 Tomas Andersson Wij • 17 mars
 Joe Labero • 24 mars*
 Claes Malmberg • 30 mars
 Anders Jansson • 12 april
 Lisa Ekdahl • 13 april

Se allt på nykopingsguiden.se/program

Köp biljetter på Nyköpings Turistbyrå, Culturum, Koordinaten, Rosvalla, nykopingsguiden.se/program.

*biljetter säljs via ticketmaster